

Cererea privind emiterea acordului de mediu conține scrisoarea oficială și, următoarele informații:

1. Activitatea planificată (denumirea, tipul): Denumire activitate planificată: „Construcția drumului de interes public (unirea str. Tudor Vladimirescu cu str. Calea Moșilor), din mun. Chișinău”

Tipul: Lucrări de construcție a drumurilor și infrastructurii rutiere de interes public municipal.

2. Inițiatorul activității planificate (denumirea, adresa juridică, poștală și electronică, numerele de telefon, fax): Beneficiar: Direcția Generală Mobilitate Urbană. Adresa: MD-2004, mun. Chisinau, str. S. Lazo, 18, telefon : GSM +37368411002, adresa de email: cornelius18@mail.ru

Investitori: SRL ”LAGMAR-IMPEX”; **Adresa inițiatorului:** MD-2009, municipiul Chișinău, sect. Centru, str. Pantelimon Halippa 6A; telefon: GSM: +37368039993; adresa de e-mail: t.casu@lagmar.md

3. Persoana de contact (funcția ocupată, adresa electronică, numerele de telefon și fax): inginer compartiment protecția mediului: Schipschi Olesea; mob. 069230284; email: ecoling08@gmail.com.

4. Este sau nu indicată activitatea planificată în anexa nr. 1 sau nr. 2 la Legea privind evaluarea impactului asupra mediului; obiectivele activității planificate:

Activitatea planificată – nu se regăsește în Anexa nr.1 Lista activităților planificate supuse în mod obligatoriu evaluării impactului asupra mediului a Legii nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului, dar construcția drumului local, cu lucrări hidrotehnice de canalizare parțială a unui pârau, se încadrează în Lista activităților planificate pentru care trebuie stabilită necesitatea efectuării evaluării impactului asupra mediului, Anexa nr. 2 pct. 10 lit. e). Construcția de drumuri (magistrale), porturi și instalații portuare (neincluse în anexa nr. 1)

Cererea este întocmită, conform cerințelor prevăzute în Anexa nr. 3 ”Cererea privind emiterea acordului de mediu” a Legii nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului din 08.11.2023 aprobată de Parlamentul Republicii Moldova.

Obiectivul activității planificate este îmbunătățirea conectivității urbane, fluidizarea traficului rutier și modernizarea infrastructurii de transport public, prin realizarea unei legături directe și sigure între străzile Tudor Vladimirescu și Calea Moșilor.

5. Justificarea activității planificate, indicând alternativele (locul de realizare, tehnologiile folosite și opțiunea „zero”):

Justificarea activității planificate. Activitatea planificată este justificată de necesitatea dezvoltării și modernizării infrastructurii rutiere a municipiului Chișinău, prin realizarea unei conexiuni directe între strada Tudor Vladimirescu și strada Calea Moșilor, în vederea îmbunătățirii mobilității urbane, creșterii siguranței circulației și fluidizării traficului în sectorul Rîșcani.

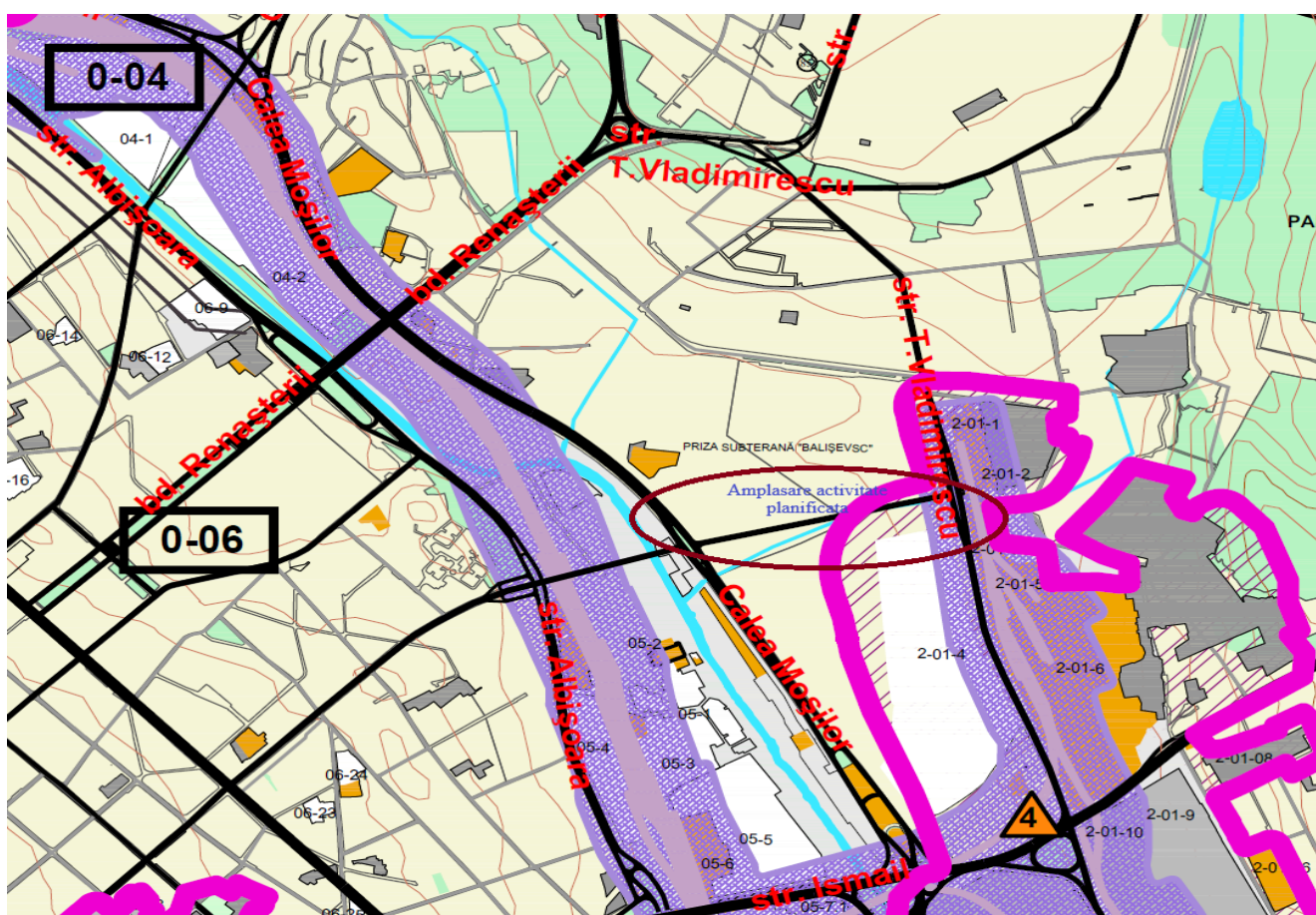
În prezent, legătura dintre cele două artere este incompletă, iar circulația se desfășoară pe drum local îngust, cu stare tehnică necorespunzătoare și capacitate redusă de preluare a fluxurilor de trafic.

Imagini privind folosința actuală a terenului – activitate planificată

Implementarea documentației de proiect realizează prevederile Planului Urbanistic General al municipiului Chișinău (Decizia CMC nr. 68/1-2 din 22.03.2007), care stabilește crearea unei magistrale urbane menite să asigure legătura directă între străzile principale Calea Moșilor și Tudor Vladimirescu.

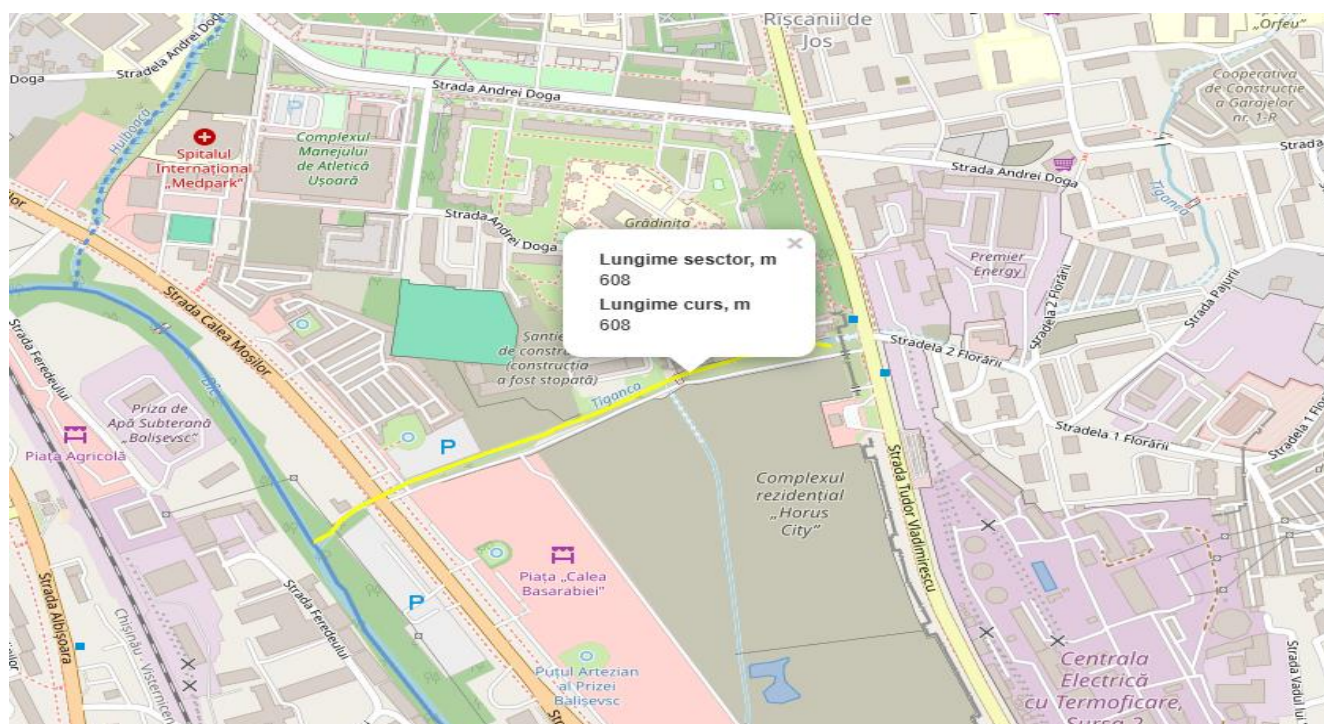
Extras din plansa Plan urbanistic general (33.ECOLOGIE FINAL REGLEMENTARI)

Locul de realizare a activității planificate: Conform Certificatului de urbanism CU-0005169 din 18.06.2025 și anexei „Planul de amplasare al imobilului”, locul de realizare a activității planificate este situat în mun. Chișinău, sectorul Rîșcani, pe traseul dintre str. Tudor Vladimirescu și str. Calea Moșilor, în limitele hotarelor/liniilor roșii ale drumului conform PUG.

Activitatea se va desfășura pe terenurile cu nr. cadastrale 0100423.331, 0100423.237, 0100423.332, 0100423.236, 0100423.012 și 0100423.512, utilizate pentru construirea drumului de interes public, conectarea acestuia la rețeaua rutieră existentă și organizarea cursului pârâului Țiganca într-un colector închis.

Amplasamentul este situat într-o zonă urbană deja antropizată, cu drum de acces existent, construcții locative și obiective tehnico-edilitare în vecinătate. Pe teren se observă vegetație spontană, arbori izolați, zone neamenajate, parcări improvizate și cursul pârâului Țiganca, cu sectoare degradate și parțial colmatate.

Conform informației [www. https://apelemoldovei.gov.md/reteaua-hidrografica](https://apelemoldovei.gov.md/reteaua-hidrografica) lungimea cursului pârâul Țiganca în limita terenurilor obiect activitate planificată este de 608 m (lungimea totală mai puțin de 5km), care are albie deschisă și prezintă semne evidente de colmatare, vegetație spontană abundentă și întreținere insuficientă. Pe alocuri se observă maluri instabile și acumulări de materiale sau deșeuri.

Vedere amplasament situație existentă

Amplasamentul activității planificate nu face parte din terenurile fondului apelor.

În vecinătatea pârâului se dezvoltă vegetație spontană formată predominant din sălcii, arbuști și alte specii specifice zonelor umede. Vegetația este neamenajată și nu reprezintă un spațiu verde organizat.

Totodată pentru pîrîul Țiganca în documentația urbanistică elaborată în anul 2007 nu s-a instituit suprafața fișiei riverane de protecție, care la data actuală este obligatorie din anul 2025 conform **Articolul 53¹**. Limitele fâșiilor riverane de protecție a apelor.

Pentru eliminarea acestor disfuncționalități, se propune canalizarea subterană parțială a cursului de apă. Această soluție va contribui la protejarea mediului urban împotriva poluărilor directe, la îmbunătățirea condițiilor igienico-sanitare ale zonei, la reducerea mirosurilor neplăcute, precum și la stabilizarea terenului și diminuarea proceselor de eroziune.

Totodată, măsura propusă va spori siguranța populației și a participanților la trafic, asigurând integrarea cursului de apă în infrastructura rutieră planificată.

Obiectivele proiectului

Obiectivul principal al proiectului este construirea drumului de interes public pentru unirea străzii Tudor Vladimirescu cu strada Calea Moșilor, în municipiul Chișinău, concomitent cu canalizarea subterană parțială a pârâului Țiganca.

Proiectul urmărește:

- îmbunătățirea conectivității urbane în sectorul Rîșcani;
- fluidizarea traficului rutier și reducerea timpilor de deplasare;
- crearea unei legături directe și sigure între două artere importante ale municipiului;
- modernizarea infrastructurii rutiere și edilitare;
- organizarea controlată a scurgerii apelor pârâului Țiganca;
- reducerea riscului de inundații și eroziune;
- eliminarea zonelor degradate, colmatate și neamenajate;
- creșterea siguranței pentru pietoni, bicicliști și participanții la trafic;
- îmbunătățirea aspectului urbanistic și a condițiilor igienico-sanitare ale zonei.

Tehnologiile folosite - Tehnologiile utilizate pentru canalizarea subterană parțială a râului Țiganca și construcția drumului aferent respectă principiile dezvoltării durabile. Lucrările hidrotehnice asigură protecția mediului acvatic, stabilitatea terenului și condiții de circulație sigure, fără impact semnificativ negativ asupra factorilor de mediu..

Conform documentației de proiect pentru „**Construcția drumului de interes public (unirea str. Tudor Vladimirescu cu str. Calea Moșilor), din mun. Chișinău și canalizarea subterană parțială a râului Țiganca**”, tehnologiile de execuție prevăzute sunt următoarele:

1. Lucrări pregătitoare

- lucrări topo-geodezice și trasarea axului drumului;
- organizarea șantierului;
- decopertarea stratului vegetal și pregătirea terenului;
- relocarea rețelelor edilitare existente (apă, canalizare, gaze, energie electrică, telecomunicații, agent termic).

2. Tehnologia de execuție a terasamentului

- săpături și excavații mecanizate;
- realizarea rambleelor și debleelor;
- compactarea terenului de fundare și a umpluturilor în straturi succesive;
- executarea patului drumului conform cerințelor geotehnice.

3. Structura rutieră

Sistemul rutier este executat prin:

- strat de fundație din agregate naturale (piatră spartă și/sau amestec optimal);
- eventuale straturi stabilizate cu ciment sau lianți hidraulici;
- strat de bază;
- îmbrăcăminte rutieră din mixturi asfaltice (beton asfaltic și asfalt cu conținut ridicat de mastic, conform normativelor).

4. Canalizarea subterană parțială a râului Țiganca

Canalizarea pârâului este realizată prin:

- execuția unui canal/casier din beton armat;
- montarea podeșului/canalului prefabricat cu secțiunea aproximativă **2,50 × 2,00 m**;
- colmatarea rosturilor;
- aplicarea hidroizolației elementelor din beton;
- rambleierea și compactarea deasupra canalului.

5. Lucrări din beton armat

- executarea fundațiilor monolite;
- armarea plăcilor de fundație;
- executarea pereților monoliți;
- realizarea căminelor de vizitare din beton armat.

6. Amenajări rutiere

- montarea bordurilor din beton;
- amenajarea trotuarelor;
- realizarea acceselor laterale;
- sistematizarea pe verticală;
- marcaje rutiere și instalarea indicatoarelor de circulație;
- iluminat public și amenajarea infrastructurii tehnico-edilitare

Opțiunea „zero”. Opțiunea „zero” reprezintă scenariul în care activitatea planificată nu este realizată, iar terenul își păstrează configurația actuală, fără intervenții asupra cursului de apă Țiganca și fără amenajarea drumului de legătură între străzile Tudor Vladimirescu și Calea Moșilor.

În acest caz, nu se vor produce efectele pozitive anticipate privind dezvoltarea urbană și fluidizarea traficului, însă mediul existent va continua să fie afectat de procesele negative actuale.

Opțiunea „zero” nu este favorabilă nici din punct de vedere ecologic, nici urbanistic. Menținerea situației existente ar conduce la degradarea continuă a mediului natural, creșterea riscurilor hidrologice, precum și la stagnarea dezvoltării infrastructurale a municipiului Chișinău.

Prin urmare, implementarea proiectului de construcție a drumului și canalizare parțială a râului Țiganca reprezintă cea mai eficientă și sustenabilă soluție, atât din punct de vedere tehnic, cât și de protecție a mediului și al dezvoltării social-economice.

6. Descrierea activității planificate (un rezumat al proiectului, caracteristicile tehnice/fizice ale întregii activități planificate, natura, scara, tehnologiile, relația cu alte activități existente sau planificate, descrierea lucrărilor de demolare):

Baza de elaborare a proiectului: Certificatul de urbanism CU-0005169 din 18.06.2025 (Primăria mun. Chișinău), tema de proiectare aprobată de beneficiar și studiile topografice și geologice realizate de I.S. „Ingeocad”.

Lucrarea proiectată constă în construcția unui sector de drum - magistrală de interes urban cu circulație reglementată (conform NCM B.01.05:2019 și CP D.02.11–2014), cu lungimea totală de 552 m, care va asigura conexiunea dintre str. Tudor Vladimirescu și str. Calea Moșilor, în sectorul Rîșcani al municipiului Chișinău.

Soluții tehnice de proiectare: Structura drumului este proiectată ca sistem rutier suplă, dimensionat conform CP D.02.08-2014 „Dimensionarea structurilor rutiere suple”, pentru trafic urban intens”. Componenta tipică a structurii rutiere din documentația de proiect este alcătuită din: strat de fundare din pietriș și nisip stabilizat; strat de bază din balast stabilizat cu ciment; strat de legătură din beton asfaltic; strat de uzură din asfalt.

Caracteristicile tehnice/fizice a construcției drumului de interes public:

1. Structura rutieră propusă:

- Strat de uzură din beton asfaltic – 5 cm;
- Strat de legătură din beton asfaltic – 6 cm;
- Strat de bază din piatră spartă stabilizată cu lianți hidraulici – 18 cm;
- Strat de fundare din balast compactat – 25 cm;
- Strat de pământ compactat (teren de fundare) – min. 20 cm.

2. Lățimi și profil transversal:

- Lungimea sectorului de drum urban magistral proiectat: 0,552 km
- Lățime totală carosabilă: 7,0 – 7,5 m (2 benzi de circulație);
- Trotuare laterale: 2 × 2,0 m;
- Bandă mediană cu pistă pentru cicliști: 3,0 m;
- Rigole și borduri din beton;
- Accese laterale și parcuri amenajate cu pavaj din dale vibropresate.

- rigole laterale de colectare a apelor pluviale, racordate la sistemul de canalizare existent.

Această structură asigură o capacitate portantă corespunzătoare traficului de categorie medie–mare și durabilitate ridicată în condițiile climatice și geotehnice specifice municipiului Chișinău.

Drumul va fi echipat cu sistem de scurgere a apelor pluviale, iluminat stradal, spații verzi, marcaje și indicatoare rutiere, asigurând condiții moderne de siguranță și confort pentru participanții la trafic.

Traseul drumului este amplasat de-a lungul văii pâ râului Țiganca (lungimea pâ râului 6,22 km).

Pentru asigurarea continuității traseului rutier și protejarea infrastructurii existente, cursul de apă va fi dirijat printr-un colector subteran amplasat sub drumul proiectat, pe o lungime de aproximativ 280 m. Segmentul situat în afara limitelor drumului proiectat, cu o lungime de aproximativ 210 m, va fi amenajat sub forma unui canal deschis, cu racordare la colectorul subteran existent de pe strada Calea Moșilor.

Canalizarea subterană parțială a râului Țiganca pe porțiunea intersectată de drumul proiectat este o soluție tehnic necesară pentru: menținerea continuității infrastructurii rutiere; prevenirea inundațiilor și instabilităților de teren; asigurarea scurgerii controlate a apelor pluviale; eliminarea zonelor mlăștinoase care afectează siguranța traficului și sănătatea publică.

Soluția propusă — canal din elemente prefabricate din beton armat (tip box culvert $2,5 \times 2,0$ m) — este conformă cu normativele CP D.02.01-2014 și СНиП 2.05.03-84*, asigurând: rezistență la presiuni hidrostatice și la sarcinile dinamice de la trafic cu o durată de exploatare peste 50 de ani și posibilitatea întreținerii și inspecției prin guri de vizitare.

Caracteristicile tehnice/fizice a colectării pâ râului Țiganca în colector subteran::

Structura collectorului propusă:

- Canalizarea se va realiza prin structuri prefabricate din beton armat de tip cadru (box culvert) cu secțiunea interioară de $2,5 \text{ m} \times 2,0 \text{ m}$.

- Elementele prefabricate sunt etanșate între ele cu mastic hidroizolant și benzi elastomerice pentru a preveni infiltrarea apelor uzate și pierderea debitului.

- Fundația canalului este alcătuită din: strat de balast compactat; strat de beton de egalizare; placă de fund din beton armat.

- Pentru protejarea structurii împotriva infiltrării, se aplică o membrană bituminoasă dublă pe exteriorul pereților laterali.

- Gurile de intrare și de ieșire sunt prevăzute cu pereuri din beton și grătare metalice de protecție, pentru prevenirea colmatării cu materiale plutitoare.

Pentru realizarea proiectului de construire a drumului de interes public (conexiunea str. Calea Moșilor cu str. Tudor Vladimirescu) este necesar de strămutat sonda arteziană cu nr. de ordine nr.6 (nr. de pașaport 3624);

Compania "LAGMAR IMPEX" SRL își asuma responsabilitatea de elaborarea a proiectului de strămutare a acestei sonde în conformitate recomandărilor expuse în Scrisoarea nr. 01-13732 din 25.09.2025, eliberată de S.A. „Apă-Canal Chișinău”, inclusiv cu amenajarea și organizarea zonelor de protecție a apelor sondei menționate, inclusiv respectarea condițiilor obligatorii impuse:

1. Studiu hidrogeologic și Proiect tehnic al forajului, coordonate cu ACRM;
2. Autorizația de mediu pentru folosința specială a apei aferentă noii captări (autorizația existentă nu se transferă);

3. Delimitarea și amenajarea ZPS (Zonele I, II, III) conform H.G. nr. 949/2013 pentru aprobarea Regulamentul privind zonele de protecție sanitara a prizelor de apă.

Zona I (regim sever) va fi amenajată obligatoriu astfel:

- împrejmuire perimetrală cu gard solid min. 2,0 m și poarta securizată;
- hidroizolare perimetrală a Zonei I;
- modelarea cotelor: terenul și căminele din Zona I vor fi ridicate la cote superioare celor ale drumului și ale albiei r. Țiganca. Punte de scurgere către exteriorul perimetrului. Platforma și drum de acces asfaltate pentru exploatare tehnică și mecanisme grele (automacara, autobasculante ele.);
- interdicția rețelelor în Zona I. Dacă vor traversări inevitabile, acestea se vor realiza numai în tuburi de protecție etanșe, pe întreaga lungime, cu detalii de etanșare;
- respectarea normativelor tehnice aplicabile (inclusiv СНиП2.04.02-84).

4. Echiparea gurii sondei: armături de închidere, manometru, debitmetru, cap de foraj etanș, cămin tehnologic impermeabil. Vor fi utilizate materiale certificate, iar cele în contact cu apa potabilă vor deține aviz sanitar.

5. Pașaportul sondei și Fișa de evidență (conform anexelor la H.G. nr. 931 /2013), program de monitorizare inițială (nivel, debit, indicatori de calitate).

Lichidarea (strămutare) **sondei arteziană cu nr. de ordine nr.6 (nr. de pașaport 3624)** se va executa numai după recepția și punerea în funcțiune a noii sonde și realizarea conexiunilor necesare, astfel încât să nu fie întrerupt serviciul public, care va avea loc doar cu deținerea tuturor avizelor necesare executorii lucrărilor.

Natura activității planificate: Proiectul are caracter de infrastructură rutieră, incluzând lucrări de amenajare, terasament, sistem rutier, canalizare pluvială, iluminat stradal și spații verzi, fără implicarea unor procese industriale sau activități poluante permanente.

Lucrările vor fi executate pe terenuri cu destinație publică, în limitele prevăzute de certificatul de urbanism emis de Primăria municipiului Chișinău, și se vor desfășura în mai multe etape:

- pregătirea terenului și demolarea construcțiilor provizorii neautorizate (garaje, gherete);
- lucrări de terasament și canalizare parțială a pârâului Țiganca;
- stramurarea sondei arteziană cu nr. de ordine nr.6 (nr. de pașaport 3624), inclusiv tamponarea celei existente
- realizarea sistemului rutier (strat de fundare, bază, legătură și uzură);
- amenajarea trotuarelor, pistelor pentru cicliști și a acceselor laterale;
- instalarea echipamentelor de semaforizare, iluminat public și indicatoare rutiere;
- amenajarea spațiilor verzi și lucrări de finisare.

Prin natura sa, activitatea are caracter constructiv temporar în faza de execuție și caracter funcțional permanent în faza de exploatare, contribuind la dezvoltarea infrastructurii de transport urban și la fluidizarea traficului în zona de nord-est a municipiului.

Scara activității planificate. Lucrările vor ocupa o suprafață totală de circa 2,1 hectare, incluzând zona carosabilă, trotuarele, pista pentru cicliști, spațiile verzi și parcările laterale. Drumul este proiectat cu o lățime carosabilă de 7,0 – 7,5 m, două benzi de circulație, trotuare pe ambele părți și o bandă mediană amenajată. Investiția are importanță locală și municipală, contribuind la dezvoltarea infrastructurii de transport a orașului și la conectarea rețelei rutiere principale. Prin natura și amploarea sa, proiectul se încadrează în categoria lucrărilor de infrastructură de interes public urban, fără impact transfrontalier sau regional semnificativ.

Tehnologiile ce țin de implementarea activității planificate. Implementarea activității planificate presupune utilizarea tehnologiilor moderne de construcție rutieră, conforme normativelor tehnice naționale în vigoare (CP D.02.08-2014, NCM D.02.01-2014, CP D.02.10:2016).

Lucrările vor fi realizate etapizat, cu aplicarea metodelor tehnologice care să reducă impactul asupra mediului, respectând condițiile tehnice și de securitate în muncă.

Etapele și tehnologiile principale:

➤ ***Lucrări de terasament:***

- Decopertarea stratului vegetal și modelarea terenului;
- Execuția săpăturilor și umpluturilor (debleu/rambleu) cu utilaje specializate (buldozere, excavatoare, compactoare);

- Compactarea terenului în straturi succesive de 20–25 cm;

- Asigurarea drenajului longitudinal și transversal prin rigole betonate și tuburi colectoare.

➤ ***Lucrări de canalizare a pârâului Țiganca:***

- Canalizarea parțială a cursului de apă într-un colector betonat (lățime 2,5 m și lungime de 280 m);

- Amenajarea deversoarelor din beton armat;

- Consolidarea taluzurilor cu beton ciclop și anrocamente.

➤ ***Lucrările de strămutare a sondei arteziene***

- Montare sondei arteziene noi
- Tamponarea sondei arteziene existente
 - **Execuția structurii rutiere:**
 - Așternerea succesivă a straturilor de balast, piatră spartă, mixturi asfaltice;
 - Compactare mecanică la fiecare strat conform normelor de densitate;
 - Utilizarea mixturilor asfaltice preparate în stații autorizate.

➤ **Amenajări și echipare stradală:**

- Montarea bordurilor din beton, pavarea trotuarelor și pistelor pentru cicliști;
- Instalarea stâlpilor de iluminat public, semafoarelor și indicatoarelor rutiere;
- Aplicarea marcajului rutier reflexiv și amenajarea spațiilor verzi.

Relația activității planificate cu alte activități existente sau planificate. Activitatea planificată — construcția drumului de interes public pentru unirea străzilor Tudor Vladimirescu și Calea Moșilor — se integrează în rețeaua de infrastructură rutieră urbană a municipiului Chișinău și are caracter complementar față de activitățile urbanistice și economice existente în zonă.

Totodată, prin implementarea documentației de proiect se realizează prevederile Planului Urbanistic General al municipiului Chișinău (Decizia CMC nr. 68/1-2 din 22.03.2007), care stabilește crearea unei magistrale urbane menite să asigure legătura directă între străzile principale Calea Moșilor și Tudor Vladimirescu.

Descrierea lucrărilor de demolare. În etapa inițială a implementării proiectului se vor executa lucrările pregătitoare necesare pentru organizarea șantierului și aducerea terenului la condițiile de construire. Acestea includ în primul rând curățarea amplasamentului de vegetația spontană, resturi menajere și demolarea construcțiilor provizorii neautorizate (gherețe comerciale, garaje metalice și alte anexe temporare) amplasate pe terenurile municipale aflate pe traseul proiectat al drumului.

Ulterior, se va proceda la delimitarea perimetrului zonei de lucru, prin amplasarea panourilor informative, gardurilor de protecție și trasarea zonelor de acces pentru utilaje și depozitare temporară a materialelor de construcție.

Se va realiza organizarea de șantier, care va cuprinde: platforme pentru utilaje, spațiu pentru depozitarea materialelor inerte, containere pentru deșeuri, punct de aprovizionare cu apă și energie electrică, precum și căi provizorii de circulație.

Toate aceste activități vor fi realizate cu respectarea normelor de protecție a mediului și a siguranței în muncă, evitând deteriorarea terenurilor adiacente și poluarea accidentală a solului sau a apelor de suprafață.

7. Descrierea amplasării activității planificate, acordând o atenție specială sensibilității ecologice a zonelor geografice susceptibile de a fi afectate (descrierea și justificarea alegerii locației, amplasarea în raport cu siturile Emerald):

Descrierea și justificarea alegerii locației: Activitatea planificată este amplasată în municipiul Chișinău, sectorul Rîșcani, pe terenurile situate între str. Tudor Vladimirescu și str. Calea Moșilor, în coridorul rezervat pentru dezvoltarea infrastructurii rutiere, conform prevederilor documentațiilor de urbanism aprobate. Amplasamentul este destinat realizării unei legături rutiere noi între două artere principale ale municipiului, precum și amenajării canalizării subterane a pârâului Țiganca, în vederea asigurării continuității traseului drumului și a gestionării corespunzătoare a scurgerii apelor.

Alegerea amplasamentului este justificată de necesitatea implementării prevederilor **Planului Urbanistic General al municipiului Chișinău**, aprobat prin Decizia Consiliului Municipal Chișinău nr. 68/1-2 din 22.03.2007, care prevede realizarea acestei conexiuni rutiere ca parte a rețelei magistrale de transport urban.

Justificarea alegerii locației: Din punct de vedere tehnic, amplasamentul este favorabil deoarece permite racordarea directă la str. Tudor Vladimirescu și str. Calea Moșilor, precum și integrarea în rețelele edilitare existente (alimentare cu apă, canalizare, energie electrică, gaze naturale și telecomunicații), facilitând realizarea investiției și exploatarea ulterioară a obiectivului.

Totodată, traseul urmărește valea pârâului Țiganca, unde condițiile existente impun amenajarea cursului de apă într-un colector închis. În prezent, sectorul este afectat de colmatări, eroziuni, depozitări necontrolate de deșeuri și risc de inundații, ceea ce justifică soluția tehnică adoptată privind canalizarea parțială subterană a pârâului și amenajarea unui drum modern pe acest coridor. Implementarea proiectului contribuie la reducerea riscului hidrologic, stabilizarea terenului și îmbunătățirea condițiilor de mediu și de siguranță pentru populație.

Analiza amplasamentului arată că terenul nu se află în interiorul ariilor naturale protejate și nu intersectează situri Emerald. Cel mai apropiat sit Emerald („Cimișeni”, cod MD00000052) este situat la aproximativ 14 km de amplasament, astfel încât proiectul nu este susceptibil să producă efecte semnificative asupra habitatelor sau speciilor protejate.

Prin urmare, locația aleasă reprezintă alternativa optimă din punct de vedere urbanistic, tehnic, funcțional și al protecției mediului, întrucât permite realizarea obiectivelor investiției cu utilizarea unui coridor deja urbanizat, reducând impactul asupra terenurilor neafectate și asigurând dezvoltarea coerentă a infrastructurii municipale.

Utilizarea actuală și aprobată a terenurilor: În prezent, amplasamentul este ocupat de terenuri amenajate, căi de comunicație, terenuri neutilizate, construcții provizorii, vegetație spontană și cursul pârâului Țiganca. Amplasamentul este caracterizat printr-o structură urbană mixtă, în care predomină funcțiunile rezidențiale, comerciale, tehnico-edilitare și fostele zone industriale aflate în proces de reconversie (fosta seră de pe str. Calea Moșilor 4), iar în prezent o parte dintre acestea sunt terenuri libere sau ocupate neautorizat de garaje și construcții provizorii.

Cumularea cu alte activități existente și/sau aprobate: Proiectul are caracter complementar infrastructurii existente și contribuie la implementarea prevederilor PUG privind dezvoltarea rețelei magistrale de transport.

În etapa de execuție pot apărea efecte cumulative temporare generate de emisiile de praf, zgomot, vibrații și gaze de eșapament produse de utilajele de construcție, suprapuse peste traficul rutier existent. Aceste efecte vor avea caracter local și reversibil și vor fi diminuate prin aplicarea măsurilor prevăzute în proiect pentru protecția aerului, apei, solului și controlul zgomotului.

În etapa de exploatare, proiectul nu introduce procese industriale sau surse permanente semnificative de poluare. Dimpotrivă, prin fluidizarea circulației, modernizarea infrastructurii și regularizarea cursului pârâului Țiganca, investiția va avea un efect cumulativ pozitiv asupra dezvoltării urbane, siguranței circulației și calității mediului. Nu au fost identificate alte activități existente sau aprobate care, în cumul cu proiectul propus, să genereze efecte semnificative asupra mediului.

Nu se identifică activități aprobate sau existente în vecinătate care, prin cumul cu proiectul propus, să genereze un impact semnificativ asupra mediului. Proiectul este compatibil cu funcțiunile urbane existente și contribuie la modernizarea infrastructurii municipale, cu condiția aplicării măsurilor de protecție prevăzute pentru apă, aer, sol, zgomot și gestionarea deșeurilor.

Bogăția, disponibilitatea, calitatea și capacitatea de regenerare a resurselor naturale: Resursele naturale existente în amplasament au o valoare ecologică redusă, specifică mediului urban. Solurile sunt puternic influențate de activitățile antropice și de lucrările edilitare executate anterior, fără a exista terenuri agricole sau suprafețe cu valoare pedologică deosebită.

Resursele de apă sunt reprezentate de pârâul Țiganca, al cărui regim hidrologic este deja influențat de amenajările hidrotehnice existente și de dezvoltarea urbană. Proiectul nu presupune exploatarea resurselor de apă, ci regularizarea și dirijarea controlată a scurgerii acestora printr-un colector subteran.

Biodiversitatea este specifică mediului urban și este reprezentată în principal de vegetație ruderală, arbori ornamentali și specii comune adaptate condițiilor antropice. Activitatea planificată nu presupune exploatarea resurselor minerale din subteran, iar materialele de construcție vor fi procurate de la operatori economici autorizați.

Influența activității planificate asupra speciilor protejate, habitatelor și biotopurilor protejate: Analiza amplasamentului arată că terenul nu este situat în interiorul unei arii naturale protejate și nu intersectează situri Emerald sau alte zone cu statut special de protecție. Cel mai apropiat sit Emerald este MD00000052 „Cimișeni”, situat la aproximativ 14 km de amplasament, astfel încât nu se estimează efecte directe sau indirecte asupra habitatelor naturale sau speciilor protejate.

În perimetrul proiectului nu au fost identificate habitate naturale de interes conservativ, specii protejate de floră și faună sau biotopuri care ar putea fi afectate semnificativ. Impactul asupra vegetației existente va fi limitat la suprafața strict necesară executării lucrărilor și va avea caracter temporar. După finalizarea lucrărilor, terenurile afectate vor fi reamenajate și vor fi realizate lucrări de refacere peisagistică și amenajare a spațiilor verzi.

Amplasarea terenurilor în raport cu zonele geografice ecologice sensibile: Potrivit planului de încadrare în teritoriu, amplasamentul activității planificate se află la distanță de cca 3.0 km de la Grădina Dendrologică din Chișinău (zona de protecție de 150 m).

Terenul este traversat de cursul pârâului Țiganca, pornește dintr-o ravenă în partea de sud est a or. Stăuceni și se varsă din partea stângă în râul Bâc. Suprafața bazinului hidrografic constituie 8,83km². Lungimea pârâului – 6,22 km, declivitatea ponderată a cursului de apă – 18,35‰, declivitatea versanților - 87,3‰, lungimea medie a versanților-0,79km.

Partea superioară a bazinului hidrografic (1,82km²) este ocupată de terenuri agricole. Partea mijlocie și inferioară este ocupată în interior de teritoriu pentru agrement, iar în exteriorul bazinului de construcții locative și industriale. Ultimii 630m de pârâu curg printr-un canal deschis.

În zona de agrement, în amonte de terenul activității planificate, sunt construite 4 lacuri de acumulare a apelor cu suprafața de 1-3 ha. Lacurile sunt echipate cu plaje. Taluzurile barajelor sunt consolidate cu beton.

Din fiecare lac apa se scurge prin deversoare de diferite construcții. Din lacul nr. 1 apa se scurge printr-un deversor dreptunghiular 2,0m x 2,0m din care pleacă pe sub baraj un podeț cadru 2,0m x 2,0m.

Din lacul nr. 2 și 3 apa se scurge printr-un deversor dreptunghiular cu 2 camere de 4,0m x 2,0m din care pleacă pe sub baraj un podeț cadru cu 2 fire 2,0m x 2,0m.

Din lacul nr. 4 apa se scurge printr-un deversor – puț tubular cu diametrul de 2,0m din care pleacă pe sub baraj un podeț cadru 2,0m x 2,0m.

În zona industrială și locative pentru pârâu este construit un colector alcătuit din 2 fire de elemente cadru 2,5m x 2,0m.

Debitul de calcul este puternic atenuat de lacurile de acumulare și de deversoare.

Astfel debitul de calcul cu asigurarea de P-1,0% constituie $Q_{1\%} = 22,4 \text{ m}^3/\text{s}$. Secțiunea vie a colectorului asigură scurgerea debitului de calcul.

Conform Legii apelor nr. 272 din art. 53¹ Limitele fâșiilor riverane de protecție a apelor alin. 2 pentru pâraie cu lungime de până la 10 km se stabilește o fâșie riverana de cel puțin 5 m și o zonă de protecție a apelor de 15 m.

La situația actuală nu se respectă prevederile art. 533 Folosirea terenurilor din fâșiile riverane de protecție a apelor (în limita fâșiei riverane este un drum neamenajat și niște construcții neautorizate) și nu este posibil de organizat și amenajat fâșia riverană de 5 m.

Amplasarea terenului în raport cu siturile Emerald

Totodată terenul este amplasat la cca 14,0 km față de zona protejată, situl Emerald: "Cimișeni", prin Legea Nr. 225 din 13-10-2022 privind modificarea unor acte normative, găsit în Anexa nr. 5 a prezentei Legi, sub pnct. 1.

Codul sitului	Denumirea sitului	Locația centrului sitului (grade zecimale), longitudine/latitudine	Suprafața (ha)	Numărul de specii de păsări	Alte specii (unități)	Habitat (unități)	Regiunea biogeografică
MD00000052	Cimișeni	29.0651/ 47.0271	661,0	5	2	2	STE

Activitatea planificată nu se situează și nu afectează zone speciale sensibile ecologice a zonelor geografice susceptibile.

8. Termenele de realizare a activității planificate (începutul și durata construcției și exploatării):

Durata de realizare a activității planificate 2025-2028.

9. Încadrarea în planurile de urbanism/amenajare a teritoriului aprobate/adoptate și/sau alte documente de politici și planificare:

Conform Planului urbanistic general al orașului Chișinău, aprobat prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 68/1-2 din 22.03.2007, terenul activității planificate este propus pentru continuarea str. Vasile Alecsandri către Budești p.c.15m (cu pasaje).

10. Descrierea aspectelor de mediu susceptibile de a fi afectate în mod semnificativ de activitatea planificată: Implementarea proiectului „Construcția drumului de interes public (unirea str. Tudor Vladimirescu cu str. Calea Moșilor), din municipiul Chișinău și canalizarea parțială subterană a râului Țiganca” poate genera efecte asupra unor componente ale mediului, în principal în perioada de execuție a lucrărilor. Impactul estimat este local, temporar și reversibil, iar prin aplicarea măsurilor de prevenire și reducere prevăzute în proiect, acesta se va menține în limitele admise de legislația de mediu.

Populația și sănătatea umană: În perioada de execuție, populația din vecinătatea amplasamentului poate fi afectată temporar de zgomotul și vibrațiile generate de utilajele de construcție, emisiile de praf și gaze de eșapament, precum și de restricțiile temporare de circulație. În etapa de exploatare, proiectul va avea un impact pozitiv prin îmbunătățirea condițiilor de circulație, reducerea timpilor de deplasare, diminuarea riscului de accidente și eliminarea unei zone degradate care favorizează acumularea de ape și deșeuri.

Riscurile potențiale pentru sănătatea umană: Implementarea proiectului „Construcția drumului de interes public (unirea str. Tudor Vladimirescu cu str. Calea Moșilor), din municipiul Chișinău și canalizarea subterană parțială a râului Țiganca” poate genera anumite riscuri potențiale pentru sănătatea umană, specifice lucrărilor de construcții și infrastructurii rutiere. Aceste riscuri sunt limitate în principal la perioada de execuție, au caracter temporar, local și reversibil și pot fi controlate prin aplicarea măsurilor de protecție prevăzute în proiect și de legislația de mediu.

Etapa de execuție

Poluarea aerului

În timpul lucrărilor de construcție se vor produce emisii temporare de poluanți atmosferici, provenite din:

- decopertarea stratului vegetal;
- lucrările de excavare și terasament;
- transportul materialelor de construcție;
- manipularea agregatelor minerale;
- funcționarea utilajelor și autocamioanelor.

Principalii poluanți emiși vor fi:

- pulberi în suspensie (PM10 și PM2,5);
- monoxid de carbon (CO);
- oxizi de azot (NO_x);
- dioxid de sulf (SO₂);
- compuși organici volatili (COV);
- hidrocarburi nearse;
- gaze de eșapament rezultate din arderea motorinei.

Concentrațiile maxime vor apărea doar în imediata apropiere a fronturilor de lucru și vor varia în funcție de condițiile meteorologice, intensitatea traficului de șantier și durata operațiunilor. Având în vedere caracterul temporar al lucrărilor și dispersia rapidă a poluanților în atmosferă, nu se estimează depășirea limitelor admisibile în zonele rezidențiale, cu respectarea măsurilor de reducere a prafului și utilizarea utilajelor conforme normelor tehnice.

Zgomot și vibrații

În perioada de execuție, principalele surse de zgomot și vibrații vor fi:

- excavatoarele;
- buldozerele;
- compactoarele;
- autobasculantele;
- finisoarele asfaltice;
- macaralele și alte utilaje de construcție.

Nivelurile de zgomot pot produce un disconfort temporar pentru locuitorii din vecinătatea șantierului și pentru participanții la trafic. Expunerea populației este însă limitată în timp, iar lucrările se vor desfășura în program de zi, cu respectarea restricțiilor privind activitățile zgomotoase și cu menținerea utilajelor într-o stare tehnică corespunzătoare.

Contaminarea apelor

Riscul de contaminare a apelor de suprafață și subterane este redus și poate apărea numai accidental, în situații precum:

- scurgeri accidentale de carburanți sau uleiuri de la utilaje;
- depozitarea necorespunzătoare a combustibililor;
- spălarea necontrolată a utilajelor;
- antrenarea materialelor fine în timpul precipitațiilor.

Aceste riscuri vor fi diminuate prin:

- alimentarea utilajelor numai în spații special amenajate;
- verificarea permanentă a stării tehnice a utilajelor;
- interzicerea efectuării reparațiilor majore pe amplasament;
- colectarea imediată a eventualelor scurgeri accidentale cu materiale absorbante;
- organizarea corespunzătoare a depozitării materialelor și deșeurilor.

Totodată, lucrările de canalizare subterană parțială a râului Țiganca vor fi executate etapizat, astfel încât să fie menținută scurgerea apelor și să fie evitate poluările accidentale ale cursului de apă.

Riscuri asupra sănătății lucrătorilor

Personalul implicat în execuția lucrărilor poate fi expus la:

- pulberi și gaze de eșapament;
- zgomot și vibrații;
- temperaturi ridicate sau scăzute;
- accidente generate de utilajele în mișcare;
- căderi în excavații;
- manipularea materialelor grele.

Aceste riscuri vor fi reduse prin respectarea legislației privind securitatea și sănătatea în muncă, instruirea personalului, utilizarea echipamentului individual de protecție și organizarea corespunzătoare a șantierului.

Siguranța populației

În perioada execuției pot exista riscuri temporare pentru participanții la trafic și pentru locuitorii din zonă, generate de:

- restricții de circulație;
- devieri temporare ale traficului;
- circulația autovehiculelor de șantier;
- accesul persoanelor neautorizate în zona lucrărilor.

Aceste riscuri vor fi prevenite prin:

- împrejmuirea șantierului;
- semnalizarea corespunzătoare a zonelor de lucru;
- organizarea circulației conform proiectului temporar de trafic;
- limitarea vitezei utilajelor;
- supravegherea permanentă a lucrărilor.

Etapă de exploatare

După finalizarea lucrărilor, obiectivul nu va constitui o sursă semnificativă de risc pentru sănătatea umană. În exploatare nu sunt utilizate substanțe periculoase, nu există procese industriale și nu se generează ape uzate tehnologice.

Sursele de impact vor fi reprezentate exclusiv de traficul rutier, similar celorlalte artere urbane ale municipiului. Emisiile atmosferice și nivelul zgomotului vor depinde de intensitatea traficului și vor rămâne în limitele specifice infrastructurii rutiere urbane.

Totodată, proiectul generează o serie de efecte pozitive asupra sănătății populației:

- reducerea riscului de inundații prin canalizarea parțială controlată a pârâului Țiganca;
- eliminarea zonelor cu ape stagnante și a focarelor potențiale de dezvoltare a insectelor și microorganismelor;
- reducerea depozitării necontrolate a deșeurilor în albia pârâului;
- diminuarea mirosurilor neplăcute generate de cursul de apă degradat;
- îmbunătățirea condițiilor de igienă urbană;
- creșterea siguranței circulației rutiere și pietonale;
- reducerea timpilor de deplasare și implicit a emisiilor provenite din staționarea autovehiculelor în trafic.

Biodiversitatea: Amplasamentul este situat într-o zonă urbanizată și puternic antropizată, fără habitate naturale valoroase sau specii protejate identificate. Vegetația existentă este reprezentată preponderent de specii ruderales și arbori ornamentali. Impactul asupra biodiversității va fi limitat la suprafața ocupată temporar de lucrări și va fi compensat prin amenajarea spațiilor verzi prevăzute în proiect.

Peisajul și mediul vizual: În perioada execuției vor apărea modificări temporare ale peisajului urban, determinate de organizarea șantierului și desfășurarea lucrărilor. După finalizarea investiției, proiectul va contribui la îmbunătățirea aspectului urbanistic prin amenajarea unui drum modern, eliminarea zonelor degradate și amenajarea spațiilor verzi.

Patrimoniul cultural și bunurile materiale: Pe amplasamentul analizat nu sunt identificate monumente istorice, situri arheologice sau alte bunuri culturale protejate care ar putea fi afectate de activitatea planificată. În cazul descoperirii fortuite a unor vestigii arheologice, lucrările vor fi sistate și vor fi aplicate prevederile legislației în vigoare

Solul și subsolul: Lucrările vor determina ocuparea temporară a terenului și decopertarea stratului vegetal pe suprafețele afectate de construcție. Există posibilitatea unor poluări accidentale cu carburanți sau lubrifianți, însă acestea pot fi prevenite prin exploatarea corespunzătoare a utilajelor și gestionarea adecvată a substanțelor periculoase.

Proiectul nu implică exploatarea resurselor minerale și nu afectează stabilitatea geologică a zonei în afara lucrărilor prevăzute în documentația tehnică.

Apel de suprafață și subterane: Principalul element hidrografic al amplasamentului îl constituie pârâul Țiganca. În perioada de execuție există un risc redus de poluare accidentală cu produse petroliere sau suspensii solide, risc ce poate fi prevenit prin organizarea corespunzătoare a șantierului și respectarea măsurilor de protecție a apelor.

Canalizarea subterană parțială a pârâului și amenajarea sistemului de evacuare a apelor pluviale vor contribui la reducerea riscului de inundații, stabilizarea terenului și dirijarea controlată a scurgerii apelor, reprezentând un efect pozitiv asupra mediului acvatic și asupra siguranței infrastructurii.

Aerul atmosferic: În faza de execuție vor exista emisii temporare de pulberi în suspensie și gaze de eșapament provenite din activitatea utilajelor și transportul materialelor de construcție. Impactul va fi limitat la zona șantierului și va putea fi redus prin stropirea suprafețelor de lucru, întreținerea utilajelor și organizarea corespunzătoare a transportului.

În perioada de exploatare nu se estimează apariția unor surse noi de poluare atmosferică, emisiile fiind specifice traficului rutier urban.

Zgomotul și vibrațiile: Principalele surse de zgomot și vibrații vor fi utilajele de construcție și transportul materialelor în perioada de execuție. Aceste efecte vor avea caracter temporar și local. În exploatare, nivelul zgomotului va fi specific unei artere rutiere urbane și se va încadra în limitele admise prin aplicarea soluțiilor tehnice prevăzute în proiect.

Deșeurile: În perioada de execuție vor fi generate deșeuri din construcții și demolări, deșeuri municipale și cantități reduse de deșeuri periculoase rezultate din întreținerea utilajelor. Toate deșeurile vor fi colectate separat, depozitate temporar în condiții corespunzătoare și predate operatorilor autorizați, conform legislației în vigoare.

Clima și schimbările climatice: Proiectul nu reprezintă o sursă semnificativă de emisii de gaze cu efect de seră. Prin fluidizarea circulației și eliminarea blocajelor de trafic, se estimează o reducere a

timpului de funcționare a autovehiculelor în regim de staționare și, implicit, o diminuare a emisiilor specifice transportului rutier.

Patrimoniul istoric și cultural - lipsește în perimetrul complexului existent.

Impactul potențial al proiectului asupra ariilor naturale protejate de stat și/sau fonduri forestiere de stat - se estimează ca minimală și poate fi neglijat din motive amplasării terenului în afara zonelor de protecția sanitară a ariile naturale sensibile din regiune.

Prin urmare obiectivul proiectat nu prevede mari schimbări asupra populației, sănătății umane, faunei și florei, solului, folosințelor, bunurilor materiale, calității și regimului cantitativ al apei, calității aerului, climei, zgomotelor și vibrațiilor, peisajului și mediului vizual, patrimoniul istoric și cultural și asupra interacțiunilor dintre aceste elemente.

11. Descrierea potențialului impact semnificativ asupra mediului al activității planificate, în limita informațiilor disponibile privind acest impact, care rezultă din:

a. reziduurile și emisiile preconizate, precum și eliminarea deșeurilor, dacă este cazul:

Lucrările de execuție sunt lucrări obișnuite specifice lucrărilor de amenajare și construcție a rețelelor subterane, construcției drumurilor, impactul de mediu este specific traficului urban și se menține în limitele admise prin funcționarea sistemului rutier, a canalizării pluviale și a zonelor verzi.

Lucrările menționate mai sus nu cauzează efecte negative asupra factorilor de mediu, respectiv, solului, apelor, aerului, vegetației și peisajului. Prin lucrările de execuție nu sunt afectate obiective de interes cultural sau istoric.

Impactul va avea un caracter local, în zona desfășurării activității. Zona geografică cea mai afectată va fi cea limitrofă amplasamentului propus.

Emisiile specifice în aer, preconizate din activitatea planificată sunt: emisii de praf, monoxid de carbon, dioxid de azot, dioxid de sulf, aldehydă acetică, hidrocarbură (vapori motorină), hidrocarbură (vapori benzină) – rezultate din lucrul motorului utilajului auto.

La etapa de construcție impactul asupra mediului este temporar, doar pe durata lucrărilor care se vor fi executate în strictă corespundere cu prevederile documentației de proiect, aprobat și coordonată și în corespundere cu normele de siguranță ocupațională în vigoare. Personalul angajat, inclusiv subcontractorii, vor fi corespunzător instruiți și asigurați cu mijloace de protecție individuală și colectivă.

Nu sunt cunoscute activități care pot apărea după implementarea proiectului. Fiind prevăzută execuția unei rețele stradale.

b. utilizarea resurselor naturale, în special a solului, a terenurilor, a apei și a biodiversității:

c. Implementarea activității planificate presupune utilizarea limitată și controlată a resurselor naturale, exclusiv în perioada de execuție a lucrărilor, fără exploatarea resurselor naturale în scop comercial.

d. **Sol și terenuri.** Lucrările vor ocupa o suprafață de aproximativ 2,1 ha, destinată realizării infrastructurii rutiere și a colectorului subteran al pâ râului Țiganca. Vor fi executate lucrări de decopertare a stratului vegetal, săpături, umpluturi și compactări. Stratul fertil rezultat din decopertare va fi depozitat temporar și reutilizat la amenajarea spațiilor verzi și refacerea terenurilor afectate după finalizarea lucrărilor. Materialele de construcție (balast, piatră spartă, agregate minerale, beton și mixturi asfaltice) vor proveni de la operatori economici autorizați, fără deschiderea unor noi exploatare de resurse minerale pentru realizarea proiectului.

e. **Apa.** În etapa de construcție, apa va fi utilizată în cantități reduse pentru umectarea suprafețelor de lucru, limitarea emisiilor de praf, prepararea unor materiale și necesități tehnologice. Activitatea nu presupune captarea permanentă a resurselor de apă și nu generează ape uzate tehnologice în perioada de exploatare. Proiectul include canalizarea subterană parțială a pâ râului Țiganca și amenajarea sistemului de evacuare controlată a apelor pluviale, contribuind la reducerea riscului de inundații și la stabilizarea terenului. Strămutarea sondei arteziene existente se va realiza cu respectarea cerințelor impuse de S.A. „Apă-Canal Chișinău” și a prevederilor privind zonele de protecție sanitară.

f. **Biodiversitatea.** Amplasamentul este situat într-o zonă urbanizată, puternic antropizată, fără habitate naturale valoroase sau specii protejate identificate pe teren. Vegetația existentă este reprezentată preponderent de vegetație ruderală și arbori ornamentali dispersați. Activitatea planificată nu

intersectează arii naturale protejate și nu afectează situri Emerald, cel mai apropiat sit („Cimișeni”) fiind situat la aproximativ 14 km de amplasament.

g. În ansamblu, utilizarea resurselor naturale este justificată prin caracterul de interes public al investiției și este limitată la strictul necesar realizării obiectivului. Măsurile prevăzute în proiect privind protecția solului, gestionarea apelor, reutilizarea stratului fertil și refacerea spațiilor verzi vor reduce impactul asupra factorilor de mediu la un nivel nesemnificativ.

12. Descrierea măsurilor de protecție a mediului pentru minimizarea impactului negative:

În vederea prevenirii, reducerii și compensării impactului asupra mediului generat de implementarea proiectului **„Construcția drumului de interes public (unirea str. Tudor Vladimirescu cu str. Calea Moșilor), din municipiul Chișinău și canalizarea subterană parțială a pârâului Țiganca”**, vor fi aplicate măsuri tehnice și organizatorice pe întreaga durată de execuție și exploatare a obiectivului, în conformitate cu prevederile Legii nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului, Legii nr. 1515/1993 privind protecția mediului înconjurător, Legii apelor nr. 272/2011, Legii nr. 209/2016 privind deșeurile și actelor normative tehnice aplicabile.

Protecția calității aerului

Principalele surse de emisii atmosferice în perioada de execuție vor fi utilajele și autovehiculele utilizate pentru lucrările de terasament, transportul materialelor și executarea sistemului rutier. De asemenea, manipularea agregatelor minerale și lucrările de excavare pot genera emisii temporare de pulberi.

În vederea reducerii acestor efecte se vor utiliza utilaje moderne, aflate într-o stare tehnică corespunzătoare și care respectă normele privind emisiile de poluanți. Drumurile tehnologice și suprafețele expuse vor fi umezite periodic în perioadele secetoase, iar materialele pulverulente vor fi transportate cu autovehicule acoperite. Viteza autovehiculelor în incinta șantierului va fi limitată, iar funcționarea motoarelor la ralanti va fi redusă la minimum. Organizarea etapizată a lucrărilor va limita suprafața simultan expusă acțiunii vântului și formării prafului.

În etapa de exploatare, emisiile atmosferice vor fi cele specifice traficului rutier urban, fără existența unor surse industriale suplimentare de poluare.

Protecția apelor

Protecția apelor de suprafață și subterane constituie unul dintre obiectivele principale ale proiectului, având în vedere amplasarea lucrărilor în vecinătatea pârâului Țiganca.

Pe durata execuției vor fi interzise evacuările de carburanți, uleiuri, ape uzate sau alte substanțe poluante pe sol ori în cursul de apă. Alimentarea cu combustibil și întreținerea utilajelor vor fi efectuate exclusiv în spații special amenajate, prevăzute cu măsuri de prevenire a poluărilor accidentale. Constructorul va asigura permanent materiale absorbante și echipamente pentru intervenția rapidă în cazul unor scurgeri accidentale.

Lucrările de canalizare subterană parțială a pârâului vor fi executate etapizat, astfel încât să fie menținută permanent capacitatea de evacuare a apelor și să fie evitate blocajele hidraulice. După finalizarea lucrărilor, sistemul proiectat va asigura evacuarea controlată a apelor pluviale și reducerea riscului de inundații, contribuind la îmbunătățirea regimului hidrologic al zonei.

Protecția solului și subsolului

Pentru prevenirea degradării solului, suprafața ocupată temporar de organizarea de șantier va fi limitată la strictul necesar. Stratul vegetal va fi decopertat separat și depozitat temporar în condiții corespunzătoare, urmând să fie reutilizat la amenajarea spațiilor verzi după finalizarea lucrărilor.

Se va interzice depozitarea necontrolată a materialelor de construcție și a deșeurilor direct pe sol. În cazul producerii unor scurgeri accidentale de produse petroliere, terenul contaminat va fi îndepărtat imediat și predat operatorilor autorizați pentru gestionare.

Proiectul nu implică exploatarea resurselor minerale și nu presupune realizarea unor excavații care să afecteze stabilitatea geologică a amplasamentului, cu excepția săpăturilor prevăzute în documentația tehnică pentru executarea colectorului și a structurii rutiere.

Protecția biodiversității

Amplasamentul este situat într-o zonă urbană puternic antropizată, fără habitate naturale valoroase și fără specii protejate identificate în perimetrul lucrărilor.

Totuși, pentru limitarea impactului asupra vegetației existente se vor proteja arborii care nu necesită înlăturare, iar eventualele defrișări se vor limita strict la suprafața necesară executării lucrărilor. Materialele și utilajele nu vor fi depozitate în afara perimetrului organizării de șantier, iar după finalizarea investiției vor fi amenajate spațiile verzi prevăzute în proiect.

Având în vedere că amplasamentul nu se află în interiorul unei arii naturale protejate și nu intersectează situri Emerald, nu sunt necesare măsuri speciale privind conservarea habitatelor naturale.

Protecția împotriva zgomotului și vibrațiilor

În perioada execuției, zgomotul și vibrațiile vor fi generate de funcționarea utilajelor și transportul materialelor.

Pentru reducerea disconfortului populației, lucrările cu nivel ridicat de zgomot vor fi executate numai în intervalul orar permis de legislație. Utilajele vor fi întreținute periodic pentru reducerea emisiilor sonore, iar funcționarea simultană a utilajelor grele va fi limitată în măsura posibilităților.

După punerea în exploatare, nivelul zgomotului va fi specific unei artere urbane și nu va depăși valorile caracteristice traficului rutier din municipiul Chișinău.

Gestionarea deșeurilor

Deșeurile rezultate în perioada de construcție vor fi gestionate conform prevederilor Legii nr. 209/2016 privind deșeurile și Codului practic în construcții CP A.09.09-2014.

Deșeurile din construcții și demolări vor fi colectate separat pe categorii, depozitate temporar în containere sau pe platforme impermeabilizate și transportate către operatori autorizați. Materialele reciclabile vor fi valorificate ori de câte ori este posibil.

Deșeurile municipale generate de personalul șantierului vor fi colectate separat și evacuate în baza contractelor încheiate cu operatorii serviciilor de salubritate.

Protecția populației și securitatea șantierului

Organizarea de șantier va include împrejmuirea perimetrului de lucru, montarea panourilor informative și semnalizarea corespunzătoare a zonelor cu acces restricționat.

Circulația rutieră și pietonală va fi organizată conform proiectului de organizare a traficului pe perioada executării lucrărilor, iar accesul persoanelor neautorizate în zona șantierului va fi interzis.

Personalul executant va fi instruit privind respectarea normelor de securitate și sănătate în muncă și va utiliza echipamente individuale de protecție corespunzătoare.

Protecția peisajului și refacerea amplasamentului

După finalizarea lucrărilor vor fi dezafectate toate construcțiile provizorii aferente organizării de șantier, vor fi evacuate materialele rămase și toate deșeurile generate.

Suprafețele ocupate temporar vor fi readuse la starea inițială sau amenajate conform proiectului, iar stratul vegetal depozitat va fi reutilizat pentru refacerea spațiilor verzi. Zonele afectate vor fi integrate în peisajul urban prin plantări și lucrări de amenajare peisagistică.

Monitorizarea mediului

Pe întreaga perioadă de execuție se va realiza monitorizarea respectării măsurilor de protecție a mediului prin verificarea stării tehnice a utilajelor, controlul emisiilor de praf și zgomot, supravegherea gestionării deșeurilor și prevenirea poluărilor accidentale.

Beneficiarul și antreprenorul vor urmări respectarea tuturor condițiilor impuse prin actele de reglementare și vor interveni imediat pentru remedierea oricărei situații care ar putea conduce la afectarea factorilor de mediu.

Prin aplicarea acestor măsuri, impactul asupra aerului, apelor, solului, biodiversității și populației va fi redus la un nivel minim, iar proiectul va putea fi implementat în condiții de protecție adecvată a mediului și de respectare a principiilor dezvoltării durabile.

13. Criteriile prevăzute în anexa nr. 4 se iau în considerare, dacă este cazul, la etapa compilării informațiilor în conformitate cu punctele 1–12.

1. Factorii ce caracterizează activitatea planificată

a) Dimensiunea și concepția activității planificate: Activitatea prevede construcția unui drum de interes public între str. Tudor Vladimirescu și str. Calea Moșilor, pe o suprafață de cca **2,1 ha**, inclusiv canalizarea subterană parțială a pârâului Țiganca. Proiectul are caracter local, urban și de utilitate publică.

b) Cumularea cu alte activități existente și/sau aprobate: Proiectul se amplasează într-o zonă urbanizată, cu funcțiuni rezidențiale, comerciale, tehnico-edilitare și de transport. Impactul cumulativ poate apărea temporar în etapa de execuție, prin praf, zgomot, vibrații și emisii de la utilaje, dar nu se estimează efecte cumulative semnificative.

c) Utilizarea resurselor naturale: Utilizarea resurselor naturale este limitată. Se utilizează terenul necesar lucrărilor, materiale de construcție provenite din surse autorizate și cantități reduse de apă pentru necesități tehnologice. Nu se exploatează resurse minerale sau resurse de apă.

d) Producția de deșuri: Vor rezulta deșuri specifice lucrărilor de construcții și demolări, deșuri municipale și eventuale deșuri din întreținerea utilajelor. Acestea vor fi colectate separat și predate operatorilor autorizați.

e) Poluare și alte efecte nocive: Poluarea posibilă este temporară și locală: praf, gaze de eșapament, zgomot, vibrații și risc accidental de scurgeri de produse petroliere. În exploatare nu sunt prevăzute procese industriale sau surse semnificative de poluare.

f) Riscul producerii de accidente majore sau dezastre: Activitatea nu utilizează tehnologii ori substanțe periculoase care ar putea genera accidente majore. Riscurile sunt cele obișnuite pentru lucrări de construcție și vor fi gestionate prin organizarea șantierului și respectarea normelor de securitate.

g) Riscurile pentru sănătatea umană: Riscurile pentru populație sunt reduse și temporare, fiind asociate prafului, zgomotului, gazelor de eșapament și restricțiilor de circulație în perioada lucrărilor. În exploatare, proiectul va contribui la îmbunătățirea siguranței circulației și a condițiilor igienico-sanitare ale zonei.

2. Factorii ce caracterizează locul activității planificate

a) Utilizarea actuală și aprobată a terenurilor: Terenurile sunt situate în mun. Chișinău, sectorul Rîșcani, între str. Tudor Vladimirescu și str. Calea Moșilor. Acestea au fost folosite precum „amenajat”, „cale de comunicație” și „pentru construcții”. Activitatea este compatibilă cu prevederile PUG Chișinău privind dezvoltarea infrastructurii rutiere.

b) Resursele naturale din zonă și subteran: Zona este urbanizată și antropizată. Solul are valoare ecologică redusă, pârâul Țiganca este degradat și parțial colmatat, iar biodiversitatea este specifică mediului urban. Nu se identifică resurse naturale valoroase sau exploatabile în subteran.

c) Capacitatea de absorbție a mediului natural: Amplasamentul nu se află în zone forestiere, arii naturale protejate, rezervații, parcuri naționale, situri Emerald sau zone cu valoare istorică/arheologică cunoscută. Mediul are capacitate de absorbție suficientă pentru impactul temporar al lucrărilor, cu aplicarea măsurilor de protecție.

3. Influența activității planificate

a) Asupra ariilor protejate, siturilor Emerald și zonelor de protecție: Proiectul nu este amplasat în arii naturale protejate și nu intersectează situri Emerald/Natura 2000. Cel mai apropiat sit Emerald, „Cimișeni”, este la cca **14 km**, astfel că nu se estimează impact asupra acestuia.

b) Asupra speciilor protejate, habitatelor și biotopurilor: În perimetrul proiectului nu au fost identificate habitate naturale valoroase, specii protejate sau biotopuri protejate. Impactul asupra vegetației urbane va fi local și limitat, iar spațiile afectate vor fi reamenajate.

4. Caracterul impactului

1) Importanța și extinderea spațială: Impactul este local, limitat la amplasament și vecinătatea imediată.

2) Natura impactului: Impactul este specific lucrărilor de construcție: praf, zgomot, vibrații, emisii de la utilaje și ocupare temporară a terenului.

3) Natura transfrontalieră: Nu există impact transfrontalier.

4) Intensitatea și complexitatea impactului: Impactul este redus spre moderat în perioada de execuție și nesemnificativ în exploatare.

5) Probabilitatea impactului: Impactul temporar din etapa de execuție este probabil, dar controlabil prin măsuri de protecție.

6) Debutul, durata, frecvența și reversibilitatea: Impactul va apărea odată cu începerea lucrărilor, va dura pe perioada execuției și este reversibil după finalizarea lucrărilor.

7) Cumularea impactului: Nu se estimează cumul semnificativ cu alte activități existente sau aprobate.

8) Posibilitatea reducerii impactului: Impactul poate fi redus eficient prin măsuri de protecție a aerului, apelor, solului, gestionarea deșeurilor, limitarea zgomotului și organizarea corespunzătoare a șantierului.

Anexe:

Anexa 1. Certificatul de urbanism pentru proiectare nr. **CU-0005169 din 18.06.2025.**

Anexa 2. Planul de amplasare al imobilului (Anexă la Certificatul de urbanism pentru proiectare).

Anexa 3. Documentația de proiect – Compartimentul **DA (Drumuri auto)**, inclusiv planul de ansamblu, traseul drumului, profilurile longitudinale și transversale, canalizarea parțială pâraului Țiganca și planul rețelelor edilitare.

Anexa 4. Procura S.A. „Apă-Canal Chișinău” nr. **01-14670 din 22.10.2025**, privind reprezentarea în vederea obținerii avizelor și documentelor necesare pentru strămutarea sondei arteziene.

Anexa 5. Scrisoarea S.A. „Apă-Canal Chișinău” nr. **01-13732 din 25.09.2025**, privind condițiile și documentația necesară pentru strămutarea sondei arteziene.

Anexa 6. Scrisoarea de garanție nr. **13207 din 18.07.2022** privind executarea colectorului pentru pâraul Țiganca și a drumului de legătură dintre str. Calea Moșilor și str. Tudor Vladimirescu.

Anexa 7. Extras din Planul Urbanistic General al municipiului Chișinău planșa infrastructurii rutiere

Anexa 8. Procura DGMU

Declarație pe proprie răspundere

cu privire la veridicitatea informației descrise și asumarea responsabilității răspunderii juridice pentru declarații false conform prevederilor legislației naționale în vigoare

Declar pe propria răspundere că, prezenta informație este completă, veridică și corespunde stării de lucruri la momentul depunerii cererii, și îmi dau acordul, că declarațiile false care stârnesc controverse să fie verificate și, în caz de confirmare, să răspund în conformitate cu prevederile legislației în vigoare a Republicii Moldova”.

Administrator SRL ”LAGMAR”

Semnătura: _____

Digitally signed by Godea Viorel
Date: 2026.10.06 10:54:46 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MOLDOVA EUROPEANĂ

